

clavice precioso. **D**omine mmi. Et voc

cola
mo
mas

to. **I**a roandita. Et us

Et oro

com

um

ot surp...
m...
su...
n...

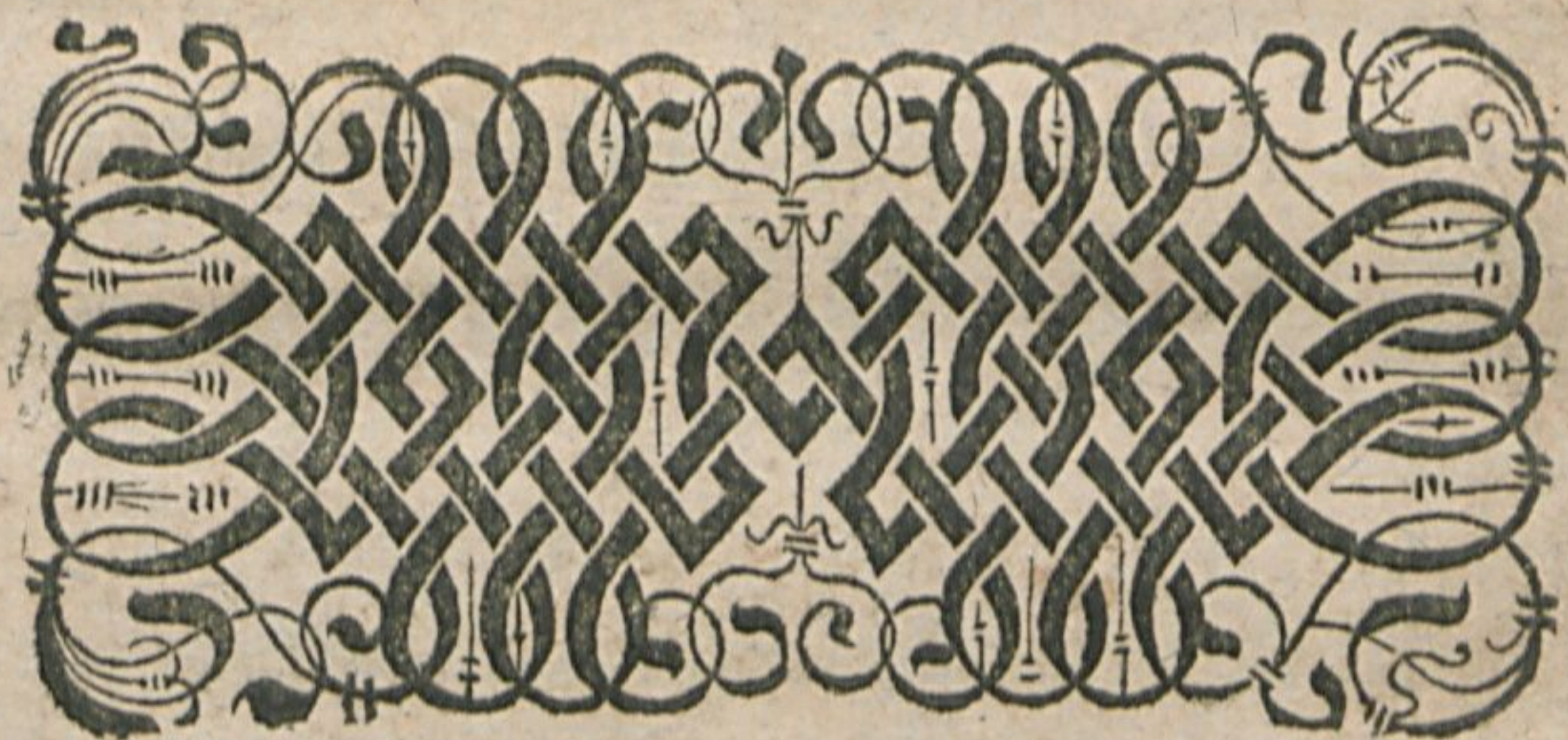

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Fd. 3.

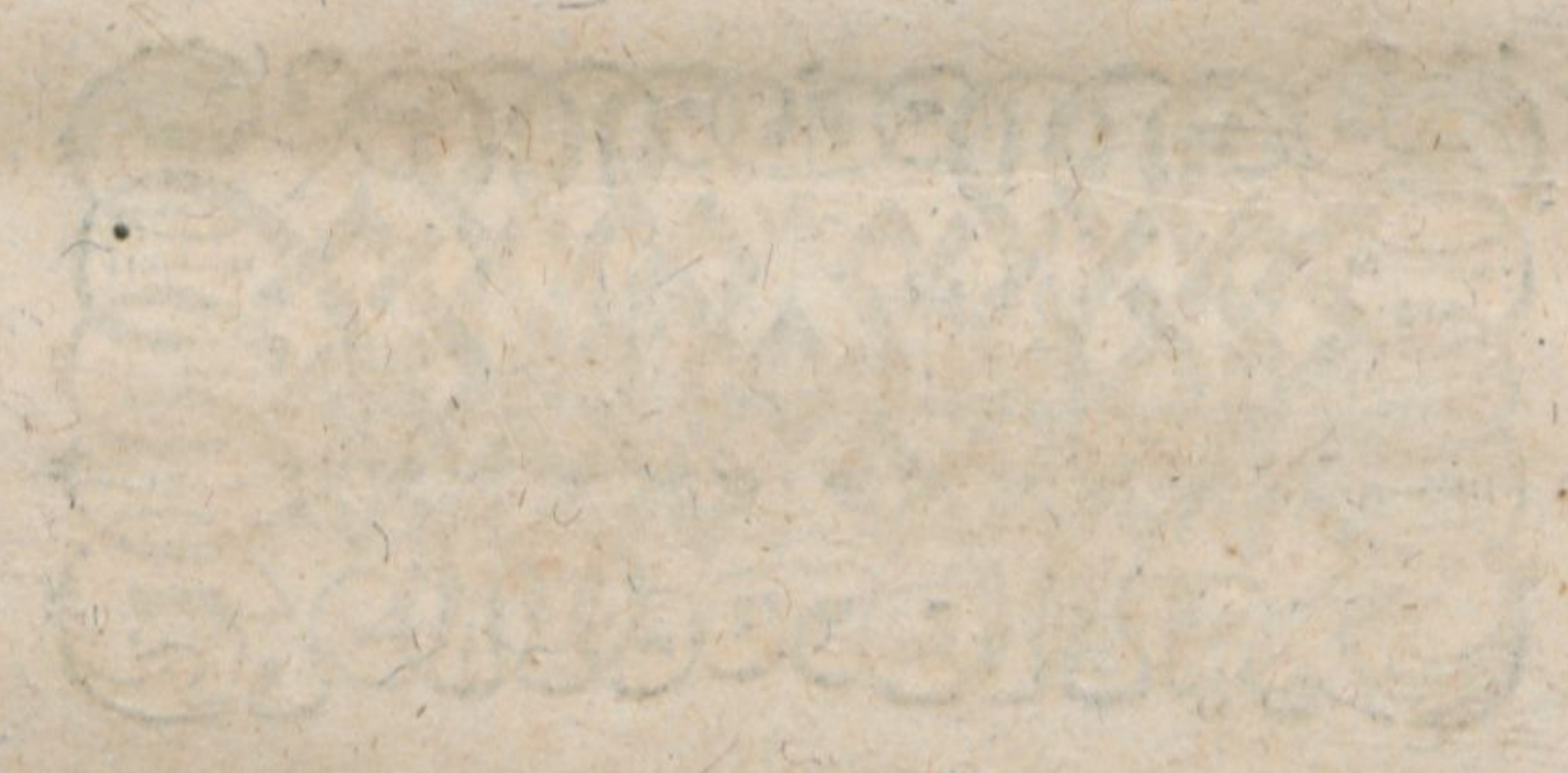

SCRIPTVM PVBLI
LICE PROPOSITVM IN A
CADEMIA VVITEBERGENSI, QVO DE
creto & sententia Senatus Academiae pronunciantur
infames, periuri & à societate Academiae ex
clusi nonnulli, qui in publicum Magistra
tum petulanter delique
runt.

VITEBERGÆ
EXCVDEBAT IOHANNES
CRATO.
ANNO M. D. LX.

SECRETVM PVB
SIC PROPOSITVM IN
CASA VITAE BERGENSES QVO DE
CASA VITAE BERGENSES QVO DE
CASA VITAE BERGENSES QVO DE
CASA VITAE BERGENSES QVO DE
CASA VITAE BERGENSES QVO DE

EXCERPTVM
CASA VITAE BERGENSES
CASA VITAE BERGENSES
CASA VITAE BERGENSES

SENATUS ACADEMIÆ

VVITTEBERGENSIS.

EXISTIMANT VIOLATORES LEGVM
Academiæ facinorosi & improbi, secum
preclarè actum esse, cum turbata Cyclopi-
cis uociferationibus precatone, quiete, &
somno Præceptorum suorum & aliorum
hominum in Academia & oppido, aut eiectis petulan-
ter fenestris, concubiæ noctis silentio, & caligine uelut
Orci galea tecti, aut oppidanarum excubiæ, uel im-
becillitate, uel negligentia tanq̃ Gygis annulo freti de-
clinatis Legum pœnis semel atq̃ iterum impunè eua-
dunt. Hi scelere suo satis ostendunt se non intelligere
periculi magnitudinem, quod ipsis denunciat uox di-
uina, præcipiens, ut obedientiam præstent non solum
propter iram, sed etiam propter conscientiam. Quo in
loco obedientiæ uerbo non tantum, ut in politicis Le-
gibus iusta officia externa, sed quiddam amplius po-
stulari, declarat doctrina Cœlestis, cum flagitat, H O-
NORE adfici Magistratus. Significat enim obedientiæ
summum gradum Honorem esse, complectentem duas
res, quas Deus ab omnium ordinum hominibus serio
flagitat, Primum honorificam animi opinionem, qua
statuatur, Ordinem politicum, Imperia, & Magistratus
esse res à Deo institutas, & defendi ope diuina, sicut scri-
ptum est: EGO DIXI DII estis, Item: stetit Deus
in medio Deorum, Et quidem uelle Deum genus hu-
manum gubernari in ciuili uitæ consuetudine, certis
Legibus, & frenari scelerum licentiam, & uelle conspi-
ci iram, & iudicium suum aduersus hominum scelera in
pœnis, quemadmodum homicidarum, incestorum, Ty-
rannorum,

rannorum, grassatorum, & omnium, qui periurijs se
contaminant pœnæ & exitus tragici euidenti docu-
mento sunt, totum politicum ordinem, Imperia, Ma-
gistratus, Leges, iudicia, pœnas, esse opera Dei, in qui-
bus sapientia Dei, iusticia, & bonitas conspiciuntur. Ad
hanc deinde honorificam cogitationem, uult Deus ac-
cedere alteram HONORIS partem, ut uoluntas hu-
mana ultrò & uero studio subiiciat sese imperijs propter
Deum horum authorem, ac ueneretur, & amet Leges,
& Magistratus ipsos tanq̃ diuinitus constitutos Politi-
ci ordinis, & humanæ tranquillitatis custodes. Secus
cum fit interminatur uox diuina non modo iram, quæ
pœnas Ciuiles significat, sed etiam conscientia re-
atum tristem, & horribiles cruciatus, quo malo nullum
potest dici atrocius. Rea enim conscientia, deseritur ho-
mo à Deo, non regitur, nec defenditur ope diuina, Sed
torquetur metu perpetuo non solum impendentium
pœnarum in hac uita, sed etiam æternæ iræ, offensi con-
tumaciter uindictis Dei post hanc uitam, nisi fiat noua
ad Deum conuersio, ut ostendunt tragici & æterni in-
teritus Absolonis, Semei, Iudæ, & similibus multorum.
In horum numero & ordine collocent sese cum alijs om-
nes, qui contra religiosam iuramenti Academiae præ-
stiti obligationem, contra mandata Dei, contra leges,
& contra bonos mores, nocturnis temporibus latro-
num more in quieta & tranquilla ciuitate uagantur, uo-
ciferantur, tumultuantur, grassantur, & fores, ac fene-
stras domorum, perinde ut fit in seditionibus perfrin-
gunt, & populantur, atrociori barbarie quam si hostes
Scythæ, & Moschi urbe potiti essent; tum uero ac præ-
cipuè scelerati illi, & periuri grassatores, qui nuper eò
audaciæ processerunt, ut spreto respectu & ueneratio-
ne,

ne, quæ Academiæ gubernatori, ac Rectori Magnifico, domino nostro, neglecta religiosa memoria sanctissimorum erga uniuersam Ecclesiam, & Scholasticum ordinem ubiq; meritorum & beneficiorum, communis nostri Præceptoris, sed sperata ex nocturnis tenebris impunitate facinoris sui, ei domui, parietibus, & fenestris petulantissimè perfractis & defœdatis, intra quas Reuerendus ille & uerè sanctus uir, quem in uita inimici etiam & hostes propter eruditionem, ueram pietatem, & multa eximia Dei dona, & merita in rempub: uenerati sunt, tot præclara monumenta plena pietatis, doctrinæ, & consolationis ad Ecclesiæ & posteritatis instructionem, & usum elaborauit, sceleratas manus admoliri, & uim ac contumeliam turpiter facere non sint reueriti, illi, inquit, sciant se non tantum ciuiles pœnas meritos esse, sed ream fecisse conscientiam contempti Dei, qui ut in omnibus alijs cœtibus, ita in Ecclesia, cuius pars est scholasticum agmen, præcipue uult luce re disciplinæ decus, & seuerè flagitat hunc sui cultum, quo adficitur à studiosis præstanda reuerentia, pietate, & obedientia erga Magistratum, & piè sancteq; meritos præceptores. Sciant etiam se ultrices furias ubiq; locorum fuerint in conscientia sensuros esse, uel eo ipso momento cum uita erit cum morte commutanda, animaq; inter dentes fixa hærebit, facinoris perpetrati cum impietate, & periurio aduersus legitimum Magistratum, iuste, piè, uigilanter, & cum laude, & utilitate publica præclare fungentem munere suo, quod nos testari necesse est, & cum contumelia scelerata aduersus piæ, sanctæq; memoriæ cariss; Præceptorem nostrum, & eius honestissimam familiam. Nam & hæc digna omni ueneratione est, cum in ea tanq; uera & ge-

nuina sobole illius nuper rebus humanis erepti sanctissimi uiri pietas erga Deum, & erga homines beneficentia, castitas, industria, & alia multae excellentes uirtutes reluceant, quemadmodum norunt non ciues solum, sed hospites etiam & peregrini, quorum plurimi praestantes homines cum significatione singularis beneuolentiae & honoris eam domum ferè quotidiè frequentant: Et uero Magnifici domini Rectoris, uiri clarissimi CASPARI PEUCERI artis medicae Doctoris, ea est eruditio, pietas, uirtus, fides, & in omni officio erga Academiam & quosuis opis ipsius indigos homines benignitas, & beneficentia, ut & illius defuncti respectus, & haec ipsa uirtutum & eruditionis PEUCERI, ac meritorum publicorum dignitas, & amplitudo, etiam si Magistratu hoc tempore functus non esset, ab iniuria domum & familiam ipsius merito uindicare & tueri debuerit. Nunc uero cum uiro praestantissimo etiam summus in Academia Magistratus publico consilio demandatus fuerit, de quo benè laudabiliterque gesto nos ei gratiam debere agnoscimus & profitemur, quantum facinori per se scelerato, in quemcunque patratum sit, atrocitatis accedat ex uiolatione Magistratus, etiam si authores lateant, res ipsa loquitur. Nulla gens a deo est, aut unquam fuit immanitate barbara, & ferox, quae non Magistratum sacrosanctam esse auctoritatem censuerit, & eius uiolationem diuinitus, & quidem atrocibus exemplis puniri agnouerit. Quare sciant hi etiam Lucifugae grassatores & *νηλικόρακες*, se Deo poenas duros esse, etiam si aliquandiu fortassè Legum supplicia sui occultatione declinauerint. Immotae enim sunt regulae de ultione diuina traditae in communibus sententijs, quarum ueritas Dei & omnium hominum consensu,

consensu, & experientia confirmata est, & cum doctrina
na cœlesti congruit, qualis illa est MENANDRI :

ἔιμαρ, ἄλλοι δὲ τῶν κακῶν βυλευμάτων,
κακὰς ἀμοιβὰς ὅσι καρπῶσαι βροτοῖς.

Et hæc Phauorini. Οὐ δύναται καταφυγεῖν ἄνθρωπος θεοῦ
φεύγων, ὅτι γὰρ ἅμ καταφύγη, ἢ δίκη αὐτοῦ εὐρίσκει. Et simi-
les infinitæ. Frustra igitur tales promittunt sibi uanæ
spei errore diuturam impunitatem.

Historiæ omniū temporū ostēdunt Deum horribiliter
puniuisse reos uiolati Magistratus, seu ut loquuntur cri-
minis læsæ Maiestatis. Sed recitabimus unum insigne
exemplum dignum memoria commonefaciendæ iu-
uentutis causa. Scribit Bergomensis ante annos 83
Mediolani duos nobiles homines, qui sibi uidebantur
iustis de causis Galeatio Sfortiæ Duci Mediolanensi
irasci, quorum alteri de coniugis suæ amore suspectus
erat, alterius uerò agnatum Abbatie cuiusdam prouen-
tibus priuarat, ingressos templum, ac ducem conspicas-
tos pugionibus ipsum confodisse. Hoc parricidium in
sacra domo perpetratum & diuinitus & humanitus as-
trocissimè, ut par erat punitum est. Nam & uterq; gras-
sator ab accurrente Satellitio in continenti minutim
concisus est, Et per sententiam iudicij publici postea
latam statutum est, ut omnis illorum consanguinitas
utriusq; sexus nulla etiam ætatis habita ratione in quar-
tum usq; gradum interficerentur, domibus eorum di-
rutas, & solo equatis, arborib; etiã fructiferis eradicatis,
reliquis succisis. Hac tanta, læsâ parricidio Maiestatem
censuerunt Maiores nostri uindicandam, supplicij atro-
citate, in qua & Dei iudicium & legum seueritas aduers-
sus grassatores ostensa fuit. Estq; memorabile hoc ex-
emplum ad omnem posteritatem.

non sumus, & lætamur in talibus nocturnis tumultibus apud nos Dei beneficio & prohibitione nullam adhuc cædem factam esse, & ne deinceps fiat, Deum precamur. Sed tamen ut nostri etiam Iudicij de his facinorosis grassatoribus, quibus euenire facile posset, ut inter lapidum iactationes fortuitam aliquam cædem facerent, extet testimonium, etsi de proximi facinoris autoribus nondum cognoscere potuimus; tamen secundum Leges nostras, & ex Illustrissimi Principis Saxonie Electoris, Domini nostri clementissimi, ad quem etiam hæc non minus quam ad nos ipsos iniuria pertinet, & nostra, qua ab illius celsitudine accepta fungimur autoritate, eos, qui proxime grassationis, uel auctores uel socij uel conscij fuerunt, sunt, aut erunt, ac tales deinceps contumaciter & Cyclopice contemnentes, subterfugientes & detrectantes obedientiam, & pœnas Legum, pronunciamus periuros, infames & ἀλαστορας, & à societate Academiae in perpetuum excludimus, exclusosq; esse hoc edicto declaramus, & pollicemur nos hanc exclusionem ignominiosam, ubi de nominibus facinorosorum nobis compertum fuerit, iterum & nominatim publicaturos esse. Significamus etiam ubi primum de authoribus nobis constiterit, quocunq; locorum se contulerint, nos contra eos, qui nuper uim & contumeliam ædibus Magistratus ac Rectoris sui scelerate fecerunt, interueniente & autoritate & ope Illustrissimi Principis nostri, ius nostrum tanq; contra grassatores persequi uelle, nec ab hoc proposito destituros, donec effectum erit, ut extet sceleris ipsorum illustre ad alios exemplum. Nominatim uerò & disertè edicimus, quoniam paternæ nostræ beneuolentiæ & in gubernatione lenitatis in plerisq; eum abusum deprehendimus,

hendimus, ut petulantiae neque modum neque finem statui cernamus (quod in ea Schola ex qua primum lux purioris doctrinae Euangelij beneficio DEI in totum terrarum orbem foeliciter, & cum fructu propagari coepit, a paucis sceleratis impunè committi turpissimum est) nos deinceps quoscunque tales nocturnos grassatores deprehenderimus, non amplius eos nostris tantum legibus a societate nostra cum infamia exclusuros esse, Sed etiam uinctos ad Illustrissimum Principem Saxoniae Electorem, cum facinoris ipsorum declaratione transmissuros esse, ut eius Celsitudinis iusticiam, & seueritatem, & in puniendis sceleribus & reprimendis facinorosis potentiam ac neruos toties a nobis paternè, sed frustra admoniti, tandem malo suo experiantur. Hæc publicè significanda duximus, & ut animi nostri sententiam ac iudicium de præterito grassatorum scelere, aduersus summum in Academia Magistratum commisso, & propositum ac uoluntatem nostram in posterum aduersos deprehensos omnibus testatam faceremus. Scimus etiam Illustrissimi Principis Electoris domini nostri clementissimi eam uoluntatem esse in tuenda tranquillitate huius Oppidi, & conseruanda disciplina, ut nullo modo passurus sit, propter unum & alterum facinorosos & insanabiles nebulones, in scholasticum agmen & hunc cœtum nostrum, quem ipsius Celsitudo sua liberalitate in Academia Ecclesiae & reipublicae causa fouet & alit munificentissimè, quadrare illud Aeschini dictum: οὐδὲρ ὄφελος τῆς πολιτείας μὴ ἐχέσθης νεῦρα κατὰ ἀδικούντων. Reliquam totam multitudinem, quæ studio pietatis, & eruditionis comparandæ huc confluxit, & potissima ex parte piè modestèq; ipsa se regit, ac mores ad præscriptum Dei & Legum reuer-

reter conformare studet, hortamur, ut porro tranquilla sit, & Deum uera pietate, fide, inuocatione, & sedulitate discendi colat. Talibus non deerunt officia Academiae ipsos quibuscumque fieri poterit modis, erudiendi, iuuandi, & ornandi, in quo secundum Paulum labores nostri, quos cum fide praestamus, non erunt inanes in Domino. Scimus honestos, pios & eruditos homines oculis, auribus & animis improborum petulantiam & scelera detestari, quibus uicissim muneris nostri ut diximus, officia deesse non patiemur. Oramus autem filium Dei dominum nostrum Iesum Christum, custodem Ecclesiae & agminis Scholastici, ut ipse sit praecipuus **RECTOR**, & gubernator disciplinae in republica, & coetu nostro, & faciat nos *σκέυη ἐλέως*, salutaria Ecclesiae, reipublicae & animabus nostris. Conseruet etiam pacem & tranquillitatem in his regionibus, in quibus sonat pura uox Euangelij, ut doctrina late spargi & propagari possit docendo & discendo ad gloriam diuini nominis, & multorum salutem. Sicut in

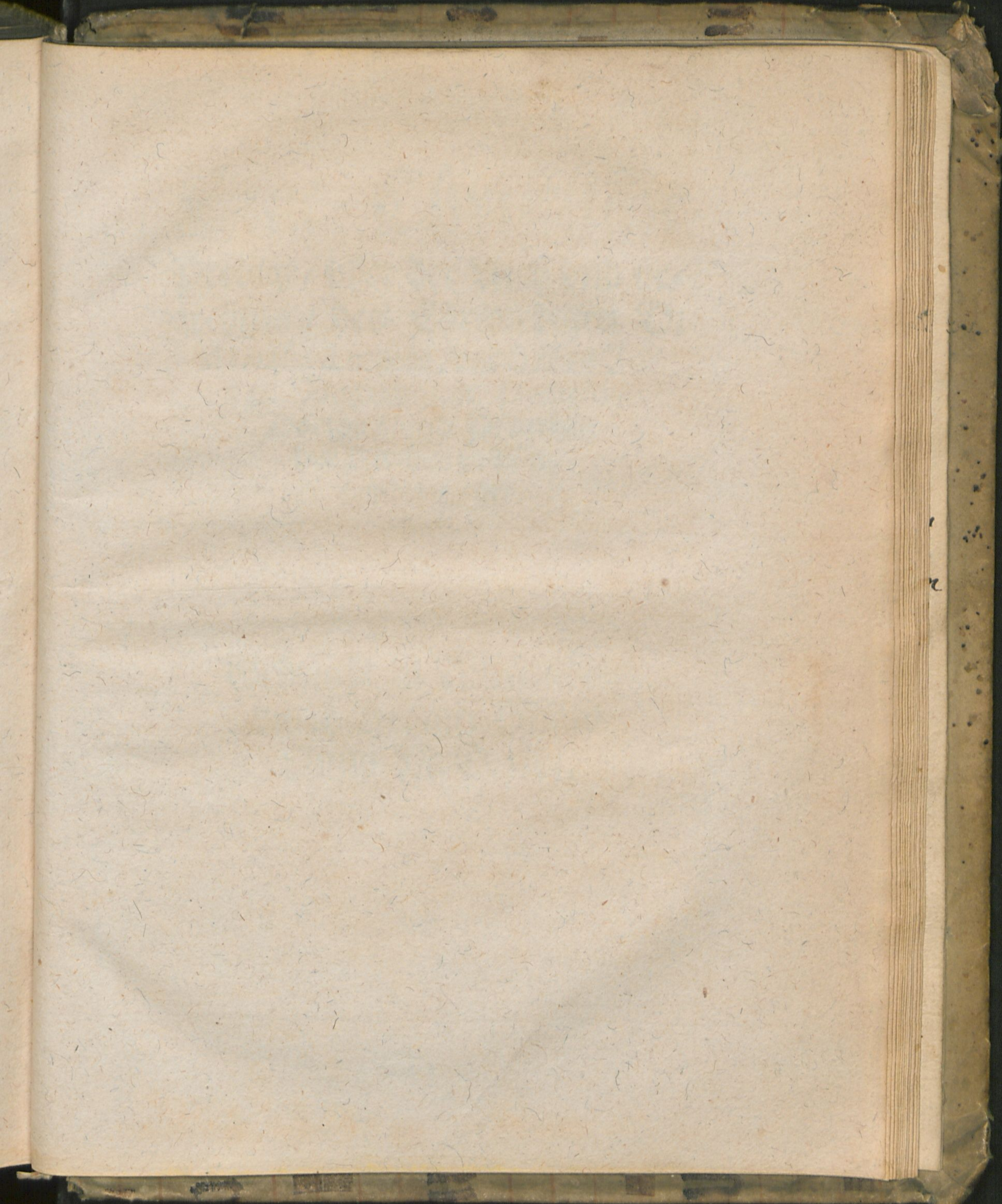
Esaia Dominus clementissime pollicetur, in-

quiens: Propter me, propter me faciam
ut non blasphemem.

Data

3. Octobris. Anno

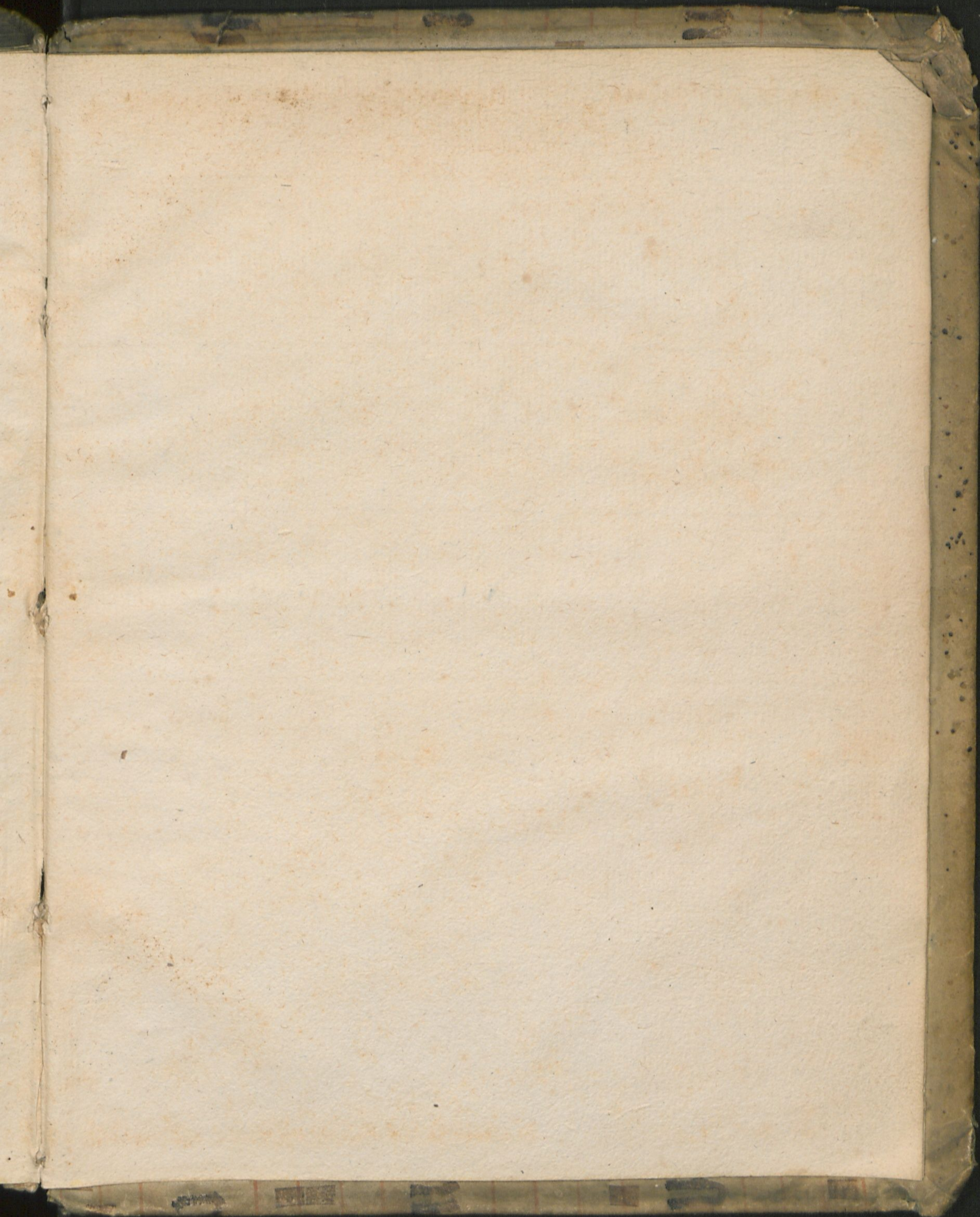
1560.

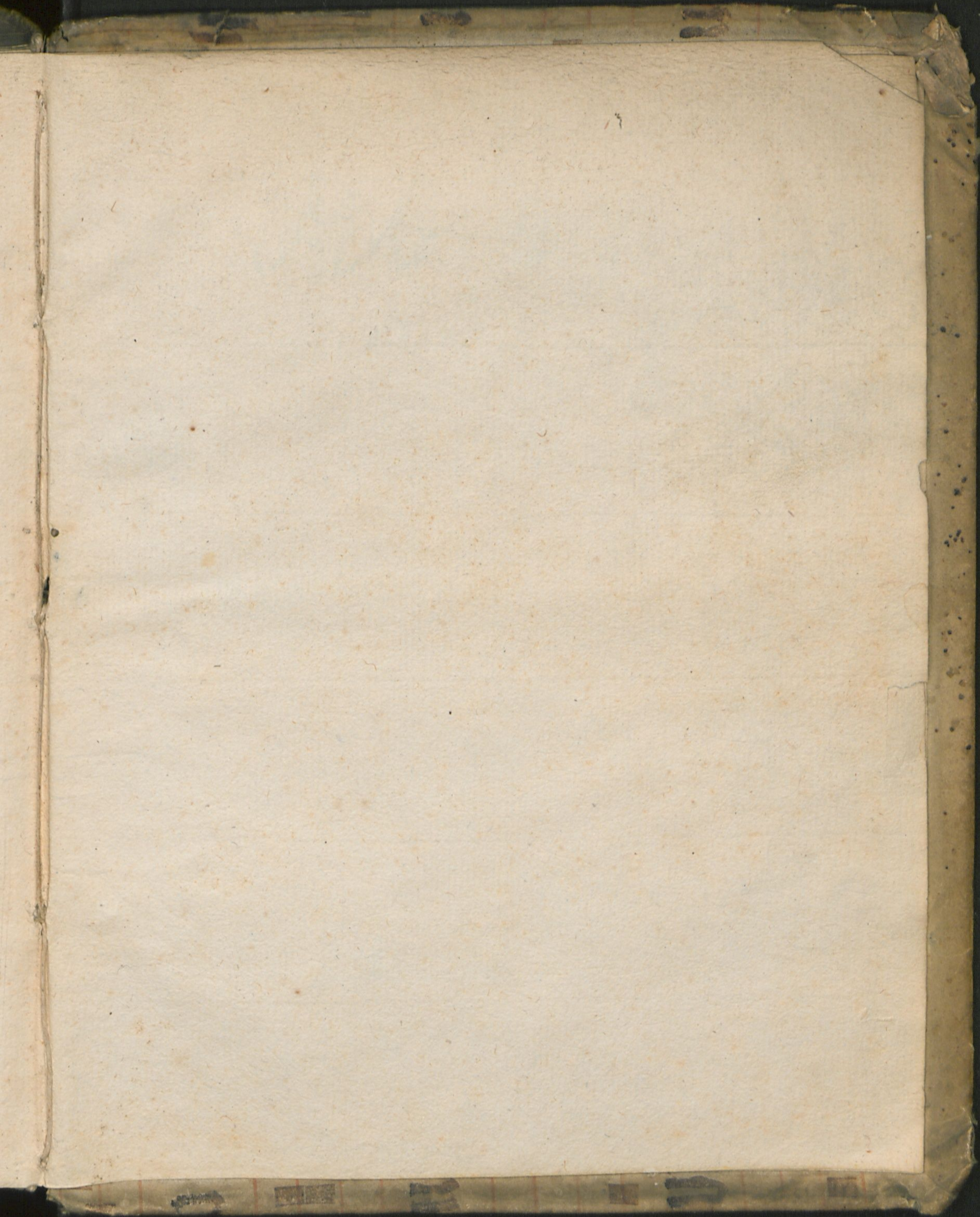

Per Christum nobis sit pax et gratia Jesum
Prestantes pietate in virtute, fideque
Qui regitis iustis cunctis legibus urbem.
Fisicorum ministris reprobisque bonisque
Quosque medicos colitis cum laude sorores
Ac illos qui militia intersevit in harum
Ad nos praeferrere quod vultis vultis
Obscuram ut nos haec cum candore legatis
Forbo sub umbrosa consistens arbore primum
Quando sunt hinc surgens auroa maritum
Atque legens thessi diurna poemata natis
Tyndraei colla phaei procedit ab arce
Inrupta a missis octo Comitatu Minerva
Eximia /

Ms 64.

X2214115

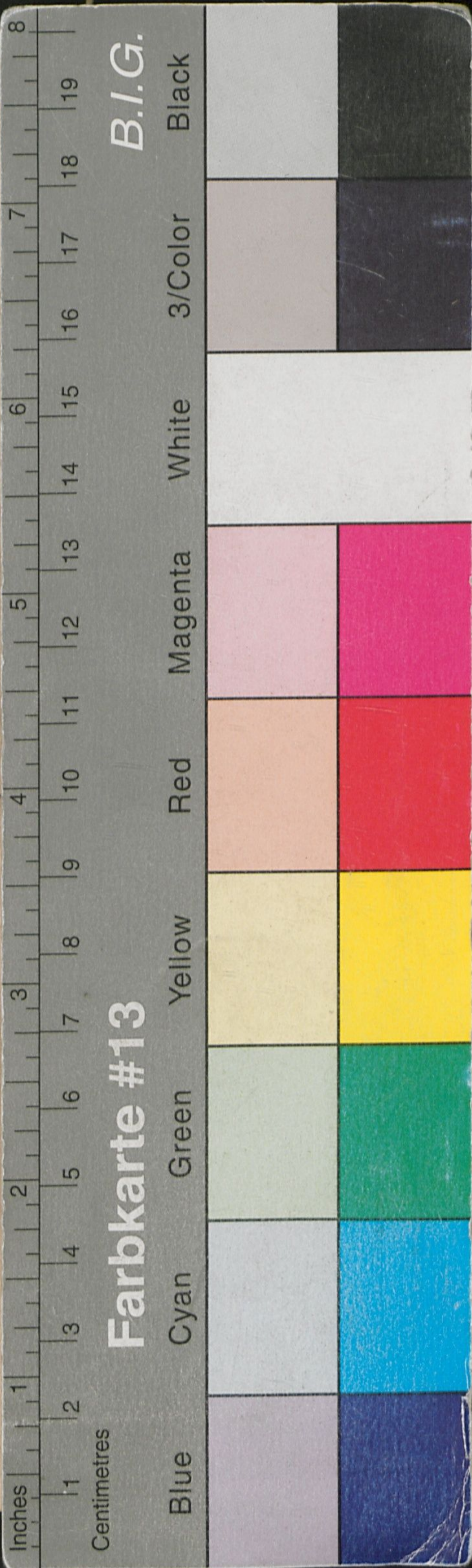
8

m.c.

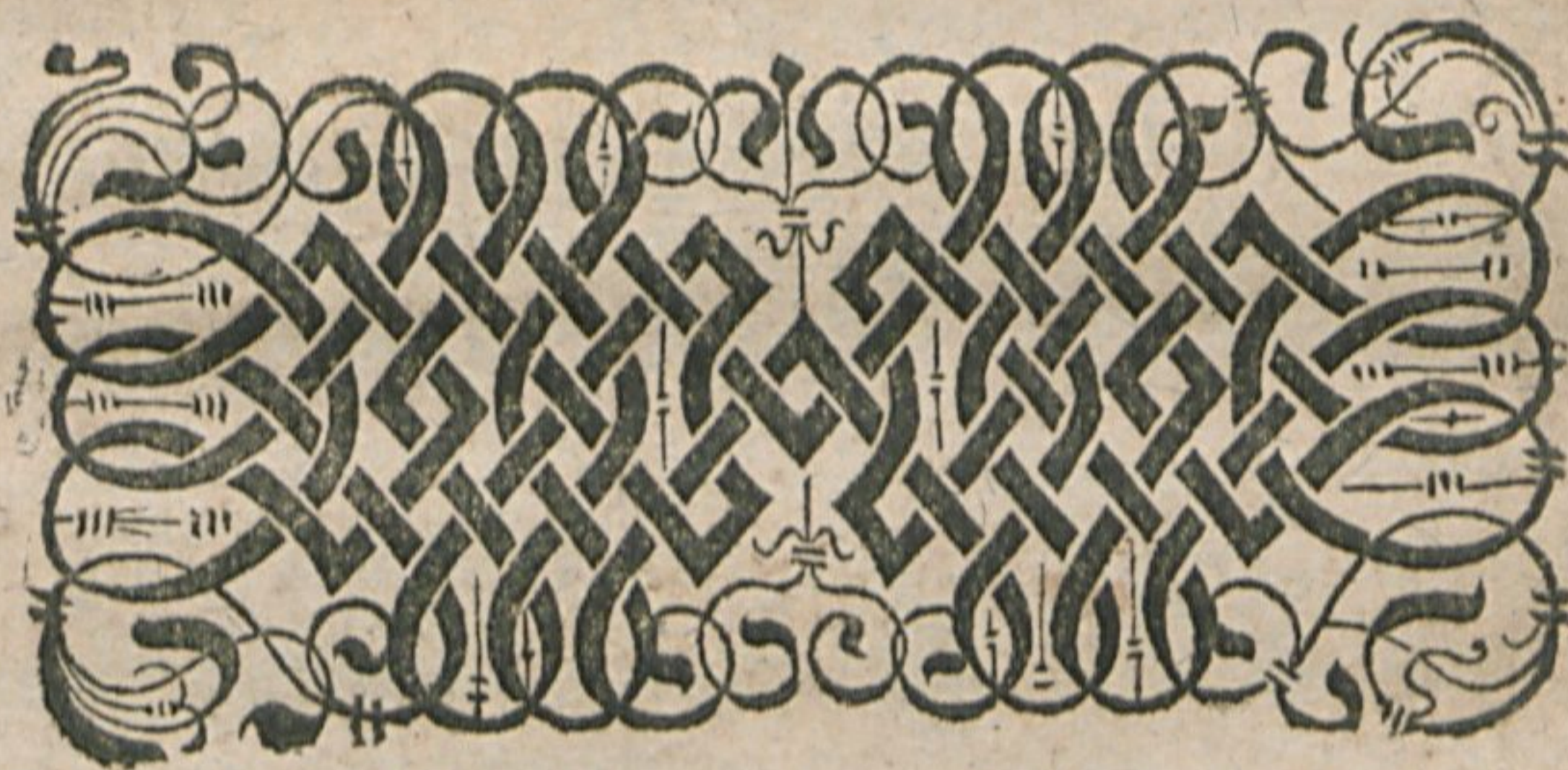
us dicit equitatem vidit mille eius

no. si. c. v. v. d. e. a. **H**abitabit in tabernaculo

et requiescet in monte sancto tuo. **P**rope

SCRIPTVM PVB
LICE PROPOSITVM IN A
CADEMIA VVITEBERGENSI, QVO DE
creto & sententia Senatus Academiae pronunciantur
*infames, periuri & à societate Academiae ex
clusi nonnulli, qui in publicum Magistra
tum petulanter deliquere =
runt.*

VITEBERGÆ
EXCVDEBAT IOHANNES
CRATO.
ANNO M. D. LX.